

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๕/ป๊๖

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

ลําดับ ๕๒๙๙
วันที่ ๑๔.๒.๕๕
๑๔.๕๐๖
๒๑๙๘
แก้ไข
แก้ไข
แก้ไข

๗๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจเชื่อมโยงฝั่งตะวันตกกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนمار
(โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ..... ๒๐ พ.ค. ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง แนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจเชื่อมโยงฝั่งตะวันตกกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนمار (โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย) มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนمار (เมียนمار) มีแผนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนและทำธุรกิจภายในประเทศ โดยในปัจจุบัน โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย (โครงการทวาย) ซึ่งภาคเอกชนไทยได้รับสัมปทานในการพัฒนาโครงการ เป็นพื้นที่เพียงแห่งเดียวที่มีการอุปกรณ์ที่มีมาตรฐานสากลและมีศักยภาพในการรองรับการค้าชายแดนอุตสาหกรรมของไทยในระยะยาว โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เหล็กและเหล็กกล้า และยานยนต์ อีกทั้งมีศักยภาพที่จะเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งในระดับภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยจึงจำเป็นจะต้องพัฒนาเส้นทางการขนสินค้าเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือน้ำลึกทวาย ท่าเรือแหลมฉบัง และประเทศไทยในภูมิภาคเพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาค โดยมุ่งหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแนวทางการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวาย เป็นกรอบในการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างความร่วมมือกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน รวมทั้งมุ่งหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกระทรวงอุตสาหกรรม จัดทำแนวทางและมาตรการส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนไทยให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายและพื้นที่อุตสาหกรรมตามโครงการฯ

๑.๒ วันที่ ๒๙ มิ.ย. ๒๕๕๓ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศไทย (กบส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ โดยเห็นชอบแนวทางที่จะสนับสนุนการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายของเมียนمار ซึ่งมีศักยภาพในการรองรับการขยายฐานอุตสาหกรรมของไทยในระยะยาว โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เหล็กและเหล็กกล้า และยานยนต์ อีกทั้งมีศักยภาพที่จะเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งในระดับภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยจึงจำเป็นจะต้องพัฒนาเส้นทางการขนสินค้าเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือน้ำลึกทวาย ท่าเรือแหลมฉบัง และประเทศไทยในภูมิภาคเพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาค โดยมุ่งหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแนวทางการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวาย เป็นกรอบในการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างความร่วมมือกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน รวมทั้งมุ่งหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกระทรวงอุตสาหกรรม จัดทำแนวทางและมาตรการส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนไทยให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายและพื้นที่อุตสาหกรรมตามโครงการฯ

๑.๓ วันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๕๓ บริษัทเอกชนของไทยได้ลงนามในกรอบความตกลงร่วม (Framework Agreement) กับ Myanmar Port Authority กระทรวงคมนาคมของเมียนมาร์ เพื่อดำเนินโครงการทวายฯ ในรูปแบบพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones) ระบบถนน และระบบทางเชื่อมโยงกับประเทศไทย รวมทั้งพื้นที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การดำเนินงานแบบ BOT (Build-Operate-Transfer) ระยะเวลาสัมปทาน ๖๐ ปี

๑.๔ วันที่ ๓๐ พ.ย. ๒๕๕๓ คณะกรรมการริบบิลล์รับทราบผลการประชุมผู้นำประเทศ ลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ ต.ค. ๒๕๕๓ ณ กรุงยานอย เวียดนาม โดยเห็นชอบแผนปฏิบัติ การด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (MJ-CI Action Plan) ซึ่งได้บรรจุข้อเสนอการดำเนินงานเพื่อส่งเสริม การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกฝั่งตะวันตกของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ การพัฒนาท่าเรือทวายในเมียนมาร์ และการใช้ประโยชน์ท่าเรือร่องนงในประเทศไทย รวมถึงการพัฒนาเส้นทางถนนและรถไฟเชื่อมโยง กรุงเทพฯ และท่าเรือดังกล่าวไว้ภายในได้ความร่วมมือด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามแนวพื้นที่พัฒนา เศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor)

๑.๕ วันที่ ๒๒ ก.พ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการริบบิลล์รับทราบผลการประชุม คณะกรรมการ กบส. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ ม.ค. ๒๕๕๔ ซึ่งเห็นชอบแนวทางการดำเนินงาน ของไทยในการเตรียมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงฝั่งตะวันตกกับประเทศไทยเพื่อนบ้านในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับโครงการทวายฯ โดยในระยะเร่งด่วน มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ เตรียมความพร้อมของด่านศุลกากรที่บ้านพูน้ำร้อน และหาข้อบุกเบิกในประเด็นเส้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยและเมียนมาร์โดยเร็ว

๑.๖ วันที่ ๑๐ ม.ค. ๒๕๕๕ คณะกรรมการริบบิลล์เห็นชอบผลการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ธ.ค. ๒๕๕๕ ณ นครเนปิดอร์ เมียนมาร์ โดยหนึ่ง ในข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีของไทย (น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้แสดงท่าทีขอรับญาลไทยที่จะสนับสนุน การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายซึ่งในอนาคตจะพัฒนาเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของภูมิภาค ด้วยการเร่ง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงกับเมืองทวายและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและห่วงโซ่อุปทานตลอดแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจทวาย-กาญจนบุรี

๑.๗ วันที่ ๒๑ เม.ย. ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรีของไทยได้ร่วมการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขง กับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ ภายใต้หัวข้อ “Cooperation Between Japan and Mekong Region Countries” โดยยืนยันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกรอบความร่วมมือนี้ในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาร่วมกับ ญี่ปุ่น พร้อมเสนอการสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างทางถนนและทางรถไฟที่เศรษฐกิจทางใต้ ด้วยการเชิญชวน ให้ญี่ปุ่นสนับสนุนและมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายในเมียนมาร์ ซึ่งในส่วนของไทยจะบรรจุโครงการทางหลวงพิเศษเชื่อมกรุงเทพฯ กับชายแดนไทย – เมียนมาร์ ในแผน งบประมาณตั้งแต่ปีนี้เป็นต้นไปด้วย ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวจะช่วยเชื่อมเส้นทางแนวพื้นที่เศรษฐกิจทางใต้ ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนได้ในที่สุด

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการริบบิลล์

ด้วยปัจจุบันเมียนมาร์เริ่มดำเนินการและมีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องในการปฏิรูป โครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการวางแผนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษทั่วประเทศเพื่อ ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนและทำธุรกิจภายในประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันโครงสร้างพัฒนาท่าเรือ

น้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายซึ่งภาคเอกชนไทยได้รับสัมปทานในการพัฒนาโครงการ เป็นพื้นที่เพียงแห่งเดียวที่มีภูมิศาสตร์ส่วนเสริมการลงทุนที่จะรองรับเงินลงทุนต่างชาติ โดยโครงการดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งเป็นโอกาสในอนาคตสำหรับการขยายฐานการผลิตอุตสาหกรรมต้นน้ำและพัฒนาเป็นประตูการค้าฝั่งตะวันตกเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบังต่อไป สศช. จึงเห็นควรเสนอแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจฝั่งตะวันตกของไทยกับโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายของเมียนมาร์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทย

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย ตั้งอยู่ที่เมืองทวาย ในเขตตัวบ้านศรีของเมียนมาร์ห่างจากด่านผ่านแดน (บ้านพุนร้อน) จ.กาญจนบุรี เป็นระยะทาง ๑๖๐ กิโลเมตร ขนาดพื้นที่รวมประมาณ ๒๐๕ ตารางกิโลเมตร โดยบริษัทเอกชนของไทยได้ลงนามในการอุปนิสัย (Framework Agreement) ร่วมกับการท่าเรือเมียนมาร์ โดยมีแผนปฏิบัติการก่อสร้าง แบ่งเป็น ๓ ระยะในช่วง ๑๐ ปี ได้แก่

ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๘) ครอบคลุม ท่าเรือด้านใต้ ถนนเชื่อมโยงทวาย-ชาญแดนไทย/พม่า ๕ ช่องจราจร ด่านพรມแคน ถนนเชื่อมโยงสนามบินทวาย อ่างเก็บน้ำขนาด ๙๓ ล้านลูกบาศก์เมตร โรงไฟฟ้าถ่านหิน ถนนในเขตนิคมอุตสาหกรรมและระบบระบายน้ำ ระบบประปา โรงบำบัดน้ำเสีย ที่พักอาศัย พื้นที่ส่วนราชการแบบเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) และ Township

ระยะที่ ๒ (ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๑) ครอบคลุม ถนนในเขตนิคมอุตสาหกรรมและระบบระบายน้ำเพิ่มเติม ถนนเชื่อมโยงทวาย-ชาญแดนไทย/พม่าขยายเป็น ๘ ช่องจราจร สร้างศูนย์การค้า และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

ระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓) ครอบคลุม ท่าเรือด้านเหนือ ถนนในเขตนิคมอุตสาหกรรมและระบบระบายน้ำเพิ่มเติม รถไฟ สายส่งไฟฟ้า ท่อก๊าซและท่อน้ำมันเชื่อมโยงประเทศไทย

๓.๒ ความสำคัญของโครงการทวายฯ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายจะเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากมีศักยภาพในการเป็นประตูการค้าฝั่งตะวันตกของภูมิภาคและเป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างเอเชียตะวันออกกับประเทศไทยในฝั่งตะวันตก (เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และยุโรป) โดยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพจากการลดเวลาและต้นทุนการขนส่งที่ลดลง โดยไม่ผ่านช่องแคบมะละกา เช่น การขนส่งระหว่างกัมพูชา และเมืองเชนในประเทศไทย ฉะนี้ใช้เวลาลดลงประมาณ ๓ วันผ่านทางท่าเรือทวาย จากรูปแบบการขนส่งเดิมที่ต้องผ่านสิงคโปร์ ที่ใช้เวลาทั้งสิ้น ๖ วัน เป็นต้น ทั้งนี้ จากรายงานการศึกษาของสถาบัน Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA) พบว่า โครงการทวายฯ จะสร้างประโยชน์สูงสุดแก่เมียนมาร์ รองลงมาคือประเทศไทย ซึ่งมีโอกาสเชื่อมโยงโซ่อุปทานการผลิตและการค้าไปถึงโครงการทวายฯ โดยคาดว่าจะสามารถเพิ่มอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของไทยอีกประมาณร้อยละ ๑.๙ ในเบื้องต้น สามารถสรุปความสำคัญของโครงการทวายฯ ต่อประเทศไทย ได้ดังนี้

๓.๒.๑ โอกาสที่จะขยายฐานการผลิตอุตสาหกรรมด้านน้ำ (Off-shore Production Base) โดยเฉพาะอุตสาหกรรมบิโตรเคมี เหล็กและเหล็กกล้า เพื่อสนับสนุนการผลิตของฐานอุตสาหกรรมภายในประเทศซึ่งปัจจุบันมีความจำเป็นต้องนำเข้าเหล็กกว่า ๑๐ ล้านตันต่อปี น้ำมันดินประมาณ ๓๐๐ ล้านบาร์เรลต่อปี และก้าชธรรมชาติประมาณ ๓๒๐ พันล้านลูกบาศก์ฟุตต่อปี รวมทั้งรองรับการขยายฐานการผลิตจาก Eastern Seaboard ในอนาคตซึ่งเริ่มมีข้อจำกัดของความสามารถการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) และปัญหาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นแหล่งพลังงานเพิ่มเติมจากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของไทย

๓.๒.๒ พัฒนาเป็นประตูการค้า (Gateway) ผ่านทางเดียวที่เชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อเปิดประตูการค้าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในเมียนมาร์และผ่านทางเดียวที่ได้แก่ เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง ยุโรป และแอฟริกา โดยไม่ต้องผ่านช่องแคบมะละกา ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนและระยะเวลาการขนส่ง ทำให้ผู้ประกอบการไทยมีความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจมากยิ่งขึ้น

๓.๒.๓ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ตามแนวชายแดนผ่านทางเดียวที่โดยเฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี โครงการทวายฯ สามารถช่วยขยายความเจริญด้านโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การจ้างงาน และการใช้വัตถุดีบจากประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของไทย ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากการเข้มแข็งด้านความมั่นคงทางภูมิภาคอาเซียน และเป็นเครื่องมือในการสร้างความมั่นคงระดับพื้นที่

๓.๓ ความคืบหน้าการดำเนินโครงการ

๓.๓.๑ การดำเนินการของเมียนมาร์

(๑) ด้านกฎหมายการลงทุน เมียนมาร์ได้ออกกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone Law : SEZ) กับกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย (Dawei Special Economic Zone Law : DSEZ) โดยให้สิทธิประโยชน์เบื้องต้นกับกลุ่มต่างชาติที่เข้ามาดำเนินธุรกิจได้แก่ ยกเว้นภาษีเงินได้ และภาษีศุลกากรสำหรับเครื่องจักรกลและยานพาหนะ เป็นระยะเวลา ๕ ปี นอกจากนี้ รัฐบาลเมียนมาร์อยู่ระหว่างการทบทวนรายละเอียดกฎหมายการลงทุนจากต่างชาติ (Foreign Investment Law) เพื่อสนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติเพิ่มเติมซึ่งคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ภายในปี ๒๕๕๕

(๒) ระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน รัฐบาลเมียนมาร์ขอความช่วยเหลือจากองค์กรการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เพื่อหาแนวทางปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการเงินภายในประเทศให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลมากขึ้น โดย IMF ได้เข้ามาสำรวจระบบการเงินของเมียนมาร์แล้วเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ และจะดำเนินการอีกรอบในช่วงต้นปี ๒๕๕๕

๓.๓.๒ การดำเนินการของไทย

ภารกิจ

(๑) การเปิดจุดผ่านแดนที่บ้านพุน้ำร้อน และข้อยุติประเด็นเส้นเขตแดนระหว่างไทย-พม่า กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สมช.) ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการการเปิดจุดผ่านแดนชั่วคราวบ้านพุน้ำร้อน ซึ่งถอนกฎหมายโดยบริษัทเอกชนของไทย เพื่อข่าวสุดและแรงงานสำหรับก่อสร้างโครงการท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย และขณะนี้

กระทรวงการต่างประเทศโดยกรมสนธิสัญญา ได้ประสานขอความร่วมมือสหภาพเมียนมาร์ให้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมจัดทำ Detailed Survey ร่วมกับประเทศไทย (โดยกรมแผนที่ทหาร) ซึ่งได้เริ่มดำเนินการแล้วช่วงต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ โดยจะใช้เวลาดำเนินการประมาณ ๓๐-๖๐ วัน

(๙) การเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมต่อ กับสหภาพเมียนมาร์

(๙.๑) การขนส่งทางถนน ปัจจุบันโครงข่ายถนนจากกรุงเทพฯ – ชายแดนไทย/เมียนมาร์ ระยะทาง ๑๖๙ กม. ส่วนใหญ่มีขนาด ๔ ช่องจราจร ขณะนี้ กระทรวงคมนาคมอยู่ระหว่างศึกษาแผนกลยุทธ์การพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง โดยเส้นทางกรุงเทพฯ-กาญจนบุรี เป็นหนึ่งในแผนพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองระยะเร่งด่วน ๕ สายทาง ปี ๒๕๕๕-๒๕๖๒ สำหรับการพัฒนาแนวเส้นทางที่จะเชื่อมต่อ กับเมียนมาร์ ณ บ้านพุ่น้ำร้อน กรมทางหลวงมีแผนดำเนินโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ๒ ช่วง ได้แก่ (๑) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) สายบางไทร – นครปฐม – กาญจนบุรี ระยะทาง ๙๗ กม. เป็นทางหลวงพิเศษขนาด ๕-๖ ช่องจราจร ควบคุมทางเข้า-ออก วงเงินลงทุนรวม ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท ได้ศึกษาความเหมาะสมฯ สำรวจออกแบบรายละเอียดก่อสร้าง และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว และขณะนี้ อยู่ระหว่างการทบทวนปริมาณการจราจรให้เป็นปัจจุบัน และ (๒) โครงการทางหลวงสายกาญจนบุรี – ชายแดนไทย/พม่า (บ้านพุ่น้ำร้อน) ระยะทาง ๗๐ กม. โดยได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๕๕ วงเงิน ๓๐ ล้านบาท เพื่อออกแบบรายละเอียดและศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และสิ่งแวดล้อม

(๙.๒) การขนส่งทางรถไฟ ตามผลการศึกษาแผนแม่บทการพัฒนาระบบรถไฟ กระทรวงคมนาคม เสนอให้มีการพัฒนาแนวเส้นทางรถไฟสายน้ำตก - ด่านเจดีย์สามองค์ ระยะทาง ๑๓๕ กม. เพื่อเชื่อมโยง กับเมียนมาร์ แต่ยังไม่มีการศึกษาเส้นทางต่อขยายไปยังบ้านพุ่น้ำร้อน

(๙.๓) ระบบสายส่งไฟฟ้า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อยู่ระหว่างการเจรจาอัตราซื้อขายไฟฟ้ากับรัฐบาลเมียนมาร์ และผู้พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนถ่านหินลิกไนต์ในนิคมอุตสาหกรรมทวย หากสามารถเจรจาตกลงกันได้จะดำเนินการจัดทำ Tariff MOU ต่อไป นอกจากนี้ กฟผ. อยู่ระหว่างการศึกษาแนวสายส่งไฟฟ้าที่มีความเหมาะสม เพื่อรองรับโรงไฟฟ้าดังกล่าว ซึ่งจะสามารถรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นในเขตพื้นที่ภาคตะวันตก ของประเทศไทยได้ ในขณะที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) จะบรรจุการลงทุนในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบจำหน่ายในเขตพื้นที่ภาคตะวันตกไว้ในแผนพัฒนาระบบไฟฟ้าในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๖๘) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำร่างแผนฯ ดังกล่าว

(๑) การศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อประเทศไทยและพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดน สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศไทยเพื่อบ้าน (องค์กรมหาชน) (NEDA) อยู่ระหว่างจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวยต่อประเทศไทย นอกเหนือนี้ จังหวัดกาญจนบุรี ดำเนินโครงการศึกษาและจัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่เมืองชายแดนบ้านพุ่น้ำร้อนแล้วเสร็จ วงเงิน ๖ ล้านบาท

(เงินงบประมาณปี ๒๕๕๘) เพื่อออกแบบพื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ และอาคารศูนย์ราชการ ที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการพัฒนาเส้นทางสายกาญจนบุรี – ทวาย

(๔) มาตรการส่งเสริมนักลงทุนไทยไปลงทุนต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) อยู่ระหว่างวางแผนศึกษาและดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาสำหรับนักลงทุนไทยในต่างประเทศในปีงบประมาณ ๒๕๕๙

ภาคเอกชน

(๕) การจัดตั้งหน่วยงานพัฒนาโครงการ ภาคเอกชนไทยดำเนินการจัดตั้งบริษัท ทวายดีเวลลอปเม้นต์ (Dawei Development Company Limited: DDC) ซึ่งมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นใหญ่กว่าร้อยละ ๗๐ โดย บมจ.อิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นต์ และส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ ๓๐ ถือหุ้นโดยบริษัทเอกชนของเมียนมาร์

(๖) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจุบันภาคเอกชนไทยได้ก่อสร้างถนนลูกกรัง (Service Road) ระหว่างเมืองทวายและบ้านพุน้ำร้อน จ.กาญจนบุรี สำหรับการขนส่งวัสดุ ก่อสร้างในระหว่างดำเนินโครงการ และได้จัดทำรายละเอียดโครงการก่อสร้างถนนและท่าเรือน้ำลึก แล้วเสร็จซึ่งประเมินวงเงินทั้งสองโครงการในเบื้องต้นประมาณ ๙๐,๐๐๐ ล้านบาท และขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจาจ่ายเงินชดเชยแก่ประชาชนในพื้นที่ที่ต้องโยกย้ายออก ซึ่งคาดว่าจะโยกย้ายสู่พื้นที่ใหม่ได้ทั้งหมดภายในกลางปี ๒๕๕๘ และอยู่ระหว่างการสำรวจขั้นดินในบริเวณท่าเรือและเขื่อนกักเก็บน้ำ และก่อสร้างท่าเทียบเรือข้าวครัว รวมทั้งก่อสร้างหมู่บ้านใหม่ในพื้นที่ข้างเคียง

๓.๔ แนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจเชื่อมโยงฝั่งตะวันตกกับเมียนมาร์

๓.๔.๑ กำหนดเป็นแนวโน้มนโยบายสำคัญของรัฐบาล ในการสนับสนุนโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายของเมียนมาร์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่รัฐบาลเมียนมาร์รัฐบาลของประเทศไทยคุ้มค่าสำคัญของไทย รวมถึงนักลงทุนของไทยและต่างชาติ

๓.๔.๒ ครอบคลุมการและแนวทางการดำเนินงานของฝ่ายไทย ควรดำเนินการในเชิงรุกโดยกำหนดแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะบูรณาการและต่อเนื่องกัน ภายใต้กรอบระยะเวลา วงเงินงบประมาณ และแหล่งเงินลงทุนที่ชัดเจน โดยควรดำเนินการ

(๑) ระยะเร่งด่วนปี ๒๕๕๘ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนของโครงการทวายฯ ซึ่งภาคเอกชนไทยได้รับโอกาสเป็นแกนนำในการพัฒนาโครงการ ให้สามารถเริ่มดำเนินการพัฒนาโครงการนี้ได้สำเร็จลุล่วง ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพิจารณาดำเนินการเร่งด่วน ดังนี้

(๑.๑) การสร้างความร่วมมือในลักษณะรัฐต่อรัฐเพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงการทวายฯของเมียนมาร์ โดยมอบหมายกระทรวงการต่างประเทศ ผลักดันให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างรัฐบาลทั้งสองฝ่ายเพื่อเป็นกรอบความร่วมมือระดับทวิภาคีต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นของการลงทุนในทุกระดับ และเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้โครงการทวายฯสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและสำเร็จลุล่วง

(๑.๒) การเร่งเจรจากับทางการของเมียนมาร์เพื่อเปิดจุดผ่านแดนชั่วคราวและถาวรสู่ไปกับการเตรียมความพร้อม ณ จุดผ่านแดนบ้านพุน้ำร้อน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของชาวไทย ตลอดจนนักธุรกิจ ให้มีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายกระทรวง

ต่างประเทศ เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับ สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และจังหวัดกาญจนบุรี ประสานงานกับทางการของเมียนมาร์เพื่อเร่งรัดการเปิด จุดผ่านแดนชั่วคราว และเจรจาเพื่อขอเปิดจุดผ่านแดนถาวรต่อไป พร้อมทั้งมอบหมายกระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตรวจสอบแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายคน และสินค้าข้ามแดนและผ่านแดนให้มี ประสิทธิภาพ โดยพิจารณาออกแบบโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง จัดระบบบริหารจัดการและตรวจสอบปล่อย คนและสินค้า รวมถึงบูรณาการระบบเอกสารและกระบวนการให้บริการให้สอดคล้องกับระบบ National Single Window

(๑.๓) **การสนับสนุนนักลงทุนไทยไปลงทุนในเมียนมาร์** โดยมอบหมายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เร่งออกมาตรการด้านการเงินและการลงทุนเพื่อสนับสนุนธุรกิจไทยไปลงทุนต่างประเทศ จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาสำหรับนักลงทุนไทย และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยง ด้านการลงทุนและประกอบธุรกิจ

(๑.๔) **ความช่วยเหลือทางการเงินโดยรัฐบาลไทย ควรเร่ง พิจารณาแนวทางการสนับสนุนเอกชนไทยในการพัฒนาโครงการทวายฯ โดยมีทางเลือก เช่น เพิ่มช่องทาง ในการทำ Two-step loan ผ่านกลไกทางการเงินภายใต้ ประเทศไทย ให้รัฐวิสาหกิจไทยไปลงทุนใน โครงการอย่างบางส่วน การจัดตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV) เพื่อให้มีการร่วมลงทุนระหว่างหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชนของประเทศต่างๆ เป็นต้น โดยมอบหมายกระทรวงการคลัง ประสานงานกับ ภาคเอกชนไทย พิจารณาแนวทางการสนับสนุนทางการเงินที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาโครงการทวายฯ และ เพิ่มความเชื่อมั่นในการลงทุนของโครงการในระยะยาว**

(๒) **ระยะปานกลางช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ เพื่อพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานเชื่อมต่อกับเมียนมาร์จากบริเวณชายแดนไทย-พม่าอย่างเต็มรูปแบบ ประกอบด้วย ระบบถนน รถไฟ สายส่งไฟฟ้า ท่อแก๊สและท่อน้ำมัน รวมทั้งการเตรียมการพื้นที่เศรษฐกิจ ดังนี้**

(๒.๑) **ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มอบหมายให้ กระทรวง คมนาคม กระทรวงพลังงาน และกระทรวงมหาดไทย กำกับการดำเนินงานให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ในสังกัด จัดทำโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงกับโครงการทวายฯ ที่บ้านพุน้ำร้อนบริเวณชายแดนไทย-พม่า โดยเฉพาะระบบคมนาคมขนส่งและพลังงาน ดังนี้**

๑) **ระบบถนน พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง เชื่อมโยงด้านบ้านพุน้ำร้อนกับพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Seaboard) ที่ทำเรือ แหลมฉบังและแหล่งเศรษฐกิจฝั่งตะวันออกของไทย และจัดให้เป็นโครงการที่มีลำดับความสำคัญสูงโดย กำหนดระยะเวลาให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม และทำเรือทวายของเมียนมาร์**

๒) **ระบบราง พัฒนาโครงข่ายขนส่งทางราง เชื่อมโยงกับด้านบ้านพุน้ำร้อน**

๓) **ระบบสายส่งไฟฟ้า พัฒนาแนวสายส่งไฟฟ้าที่มี ความเหมาะสมเพื่อเชื่อมโยงสายส่งไฟฟ้ากับพื้นที่โครงสร้างทวายฯ และรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้า**

ที่เพิ่มขึ้นในเขตพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย รวมทั้งจัดทำแผนการลงทุนในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบจำหน่ายในเขตพื้นที่ภาคตะวันตก

(๔) ระบบห่อ ก้าช และท่อน้ำมัน พัฒนาระบบท่อ ก้าช และท่อน้ำมันเชื่อมโยงกับพื้นที่ท่าเรือน้ำลึกทวายและประสานงานร่วมกับรัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนไทยที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคตะวันตกที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒.๒) ด้านการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดน พัฒนาประตูการค้าตามแนววิถีทางผู้เดินทางและภูมิภาค และนำเสนอเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายของเมียนมาร์ โดยมอบหมายจังหวัดกาญจนบุรีและกลุ่มจังหวัดผู้ดูแลพื้นที่ สร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และศึกษาแนวทางการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของพื้นที่ชายแดนผ่านผู้ดูแลพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย

๓.๔ การสนับสนุนการเตรียมความพร้อมของเมียนมาร์เพื่อสนับสนุนให้โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายประสบผลสำเร็จ รัฐบาลไทยควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการในประเด็นต่อไปนี้

๓.๔.๑ การบริการคมนาคมและขนส่ง โดยเฉพาะระบบถนนเชื่อมต่อระหว่างโครงการทวายฯ สู่ด่านพรหมแดน รวมทั้งการวางแผนการปรับปรุงสนามบินทวาย การพัฒนาโครงข่ายถนนและรถไฟเชื่อมโยงระหว่างทวายและเมืองสำคัญในเมียนมาร์ เช่น ย่างกุ้ง เมะລະແມ່ງ เป็นต้น และผลักดันการดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกการค้าและการขนส่งข้ามแดนภายใต้แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Sub-region Cooperation: GMS) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้

๓.๔.๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเงิน ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาระบบบริหารจัดการอัตราแลกเปลี่ยนและระบบสถาบันการเงินตามมาตรฐานสากล เพื่อให้สามารถรองรับธุรกรรมด้านการเงินและการลงทุนขนาดใหญ่ได้

๓.๔.๓ การวางแผนและยกระดับแรงงานชาวพม่า ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพให้สามารถรองรับการพัฒนาและขยายฐานการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและการค้าของไทย ในอนาคตได้

๓.๔.๔ การวางแผนระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ให้ความช่วยเหลือด้านการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการและการจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติ เช่น ญี่ปุ่น และนักลงทุนชาวตะวันตก เป็นต้น ในการลงทุนพัฒนาท่าเรือและนิคมอุตสาหกรรมทวาย

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๔.๑ เห็นชอบหลักการของแนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจเชื่อมโยงผ่านพื้นที่ภาคตะวันตกกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และการสนับสนุนการเตรียมความพร้อมของเมียนมาร์ ตามข้อ ๓.๔ และ ๓.๕

๔.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศไทย (กบส.) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) เป็นประธาน รับไปประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงานและโครงการเสนอคณะกรรมการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัตินำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาทิตย์ พิพิธยาไพรสู)

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวิเคราะห์โครงการลงทุนภาครัฐ
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๑๖๐
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๙๖๐
E-mail Danucha@nesdb.go.th